

ΚΥΠΡΙΑΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Βελτίωση Ρυθμιστικού Πλαισίου

ΟΔΗΓΟΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

Βελτίωση Ρυθμιστικού Πλαισίου

ΟΔΗΓΟΣ ΔΙΑΒΟΥΛΕΥΣΗΣ

Πίνακας Περιεχομένων

Χαιρετισμός	5
Μέρος I: Εισαγωγή	9
Μέρος II: Ανάγκη Διαβούλευσης - Βελτίωση Ρυθμιστικού Πλαισίου	13
Μέρος III: Εξαιρέσεις από τη Διαδικασία Διαβούλευσης	17
Μέρος IV: Εφαρμογή Οδηγού Διαβούλευσης	21
Κεφάλαιο 1: Δημόσια Διαβούλευση.....	25
Κεφάλαιο 2: Εντοπισμός, Προσέγγιση και Συμμετοχή των Εμπλεκόμενων Φορέων.....	35
Κεφάλαιο 3: Δημοσίευση - Έγγραφα Διαβούλευσης.....	39
Κεφάλαιο 4: Γραπτή Επικοινωνία και Αξιολόγηση Συνεισφορών.....	43
Κεφάλαιο 5: Εσωτερική Αξιολόγηση Διαβούλευσης.....	49
Παράρτημα I: Δεκάλογος Καλών Πρακτικών	53
Παράρτημα II: Ερωτηματολόγιο	57

Χαιρετισμός Υπουργού Οικονομικών κ. Χαρίλαου Σταυράκη

Με ιδιαίτερη χαρά και ικανοποίηση προλογίζω τον Οδηγό Διαβούλευσης, την έκδοση του οποίου ενέκρινε το Υπουργικό Συμβούλιο, το Μάρτιο του 2009. Ο Οδηγός αυτός αποτελεί, αδιαμφισβήτητα, σημαντικότατο κεφάλαιο της πολιτικής της Κυβέρνησης για Βελτίωση του Ρυθμιστικού Πλαισίου, που μαζί με τα άλλα μέτρα και πρακτικές που εφαρμόζονται στα πλαίσια της πολιτικής αυτής, καλείται να συμβάλει στην καλύτερη διακυβέρνηση, τον εκσυγχρονισμό του κράτους και την αποδοτικότερη λειτουργία του για το κοινό όφελος.

Η Βελτίωση του Ρυθμιστικού Πλαισίου αποτελεί σημαντική, καινοτόμο πρωτοβουλία της Ε.Ε. στα πλαίσια της Στρατηγικής της Λισαβόνας, γεγονός που επιβεβαιώθηκε στο εαρινό Συμβούλιο των Αρχηγών των κρατών μελών της Ε.Ε. το Μάρτιο του 2006, και στο οποίο υιοθετήθηκε η θέση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για «Βελτίωση της νομοθεσίας για την ανάπτυξη και την απασχόληση στην Ευρωπαϊκή Ένωση».

Γνωρίζοντας όλοι ότι η διαβούλευση αποτελεί σημαντικό εργαλείο στα χέρια διοικούντων και διοικουμένων με το οποίο σμιλεύονται οι δημοκρατικές αρχές, ενισχύεται ο δημόσιος διάλογος, ενδυναμώνεται η διαφάνεια στη λήψη αποφάσεων, προωθείται η απλοποίηση της νομοθεσίας και εμπεδώνονται οι δημοκρατικές διαδικασίες, έχει ετοιμαστεί ο Οδηγός αυτός, ο οποίος θα αποτελεί απαραίτητο βοήθημα και θα παρέχει κατευθυντήριες γραμμές στα χέρια όσων καλούνται να εργαστούν και να συνεισφέρουν στην εδραίωση των αρχών αυτών.

Ο παρών Οδηγός είναι αποτέλεσμα μελέτης των καλών πρακτικών της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, καθώς και άλλων χωρών της Ε.Ε., με σκοπό να παρέχει γενικές κατευθυντήριες γραμμές προς όλα τα Υπουργεία και, κατ' επέκταση, αρμόδια Τμήματα, Υπηρεσίες, Γραφεία καθώς και Ανεξάρτητες Υπηρεσίες που προωθούν τη θέσπιση νέων νομοθετημάτων, αναφορικά με τον τρόπο που θα πρέπει να διεξάγουν το δημόσιο διάλογο. Ένα δημόσιο διάλογο που θα πρέπει να στοχεύει στην καταγραφή και ανάλυση των απόψεων και εισηγήσεων σε θέματα κοινού ενδιαφέροντος και συμφέροντος, και που επιβάλλεται να εμπλέκει τόσο τις κρατικές υπηρεσίες, οι οποίες θα ασχοληθούν με την εφαρμογή και υλοποίηση της νέας νομοθετικής πρωτοβουλίας, όσο και των κοινωνικών εταίρων και κρατικών υπηρεσιών που επηρεάζονται άμεσα ή έμμεσα από την εφαρμογή του, με γνώμονα πάντοτε να επιτυγχάνεται ο στόχος της νομοθεσίας.

Είναι, λοιπόν, προσμονή και προσδοκία του Υπουργείου Οικονομικών ότι ο Οδηγός Διαβούλευσης θα ενθαρρύνει τον προσοδοφόρο δημόσιο διάλογο, θα δραστηριοποιήσει τη μεγαλύτερη συμμετοχή στη διαμόρφωση πολιτικής, θα μορφοποιήσει την ορθή διαβούλευση, θα ενισχύσει τις κοινωνικές σχέσεις και θα αποτελέσει φάρο καθοδήγησης στην ορθότερη και δημοκρατικότερη διαδικασία νομοθέτησης.

Με την ευκαιρία αυτή θα ήθελα να τονίσω την ανάγκη συνεργασίας όλων για τη μέγιστη αξιοποίηση του Οδηγού αυτού με τέτοιο τρόπο ώστε όλοι να συμβάλουμε μέσω της «καλής» νομοθέτησης σε μία πορεία ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας, κοινωνικής συνοχής και καλύτερης διακυβέρνησης.

Σας ευχαριστώ.

Χαρίλαος Σταυράκης
Υπουργός Οικονομικών

ΜΕΡΟΣ Ι

Εισαγωγή

Η Διαβούλευση αποτελεί μορφή δημόσιου διαλόγου, και στοχεύει στην καταγραφή των απόψεων και των εισηγήσεων σε θέματα κοινού ενδιαφέροντος. Στη διαδικασία της Διαβούλευσης θα πρέπει να λαμβάνουν μέρος οι κρατικές υπηρεσίες, που θα ασχοληθούν με την εφαρμογή και υλοποίηση του υπό συζήτηση νομοθετήματος, καθώς και οι κρατικές υπηρεσίες και οι κοινωνικοί εταίροι, που επηρεάζονται είτε άμεσα είτε έμμεσα από την εφαρμογή του υπό συζήτηση νομοθετήματος.

Ο **Οδηγός Διαβούλευσης** ετοιμάστηκε σε συνεργασία με τη Νομική Υπηρεσία και αποσκοπεί στην παροχή γενικών κατευθυντήριων γραμμών προς όλα τα Υπουργεία, τα οποία σε συνεργασία με αρμόδια Τμήματα / Υπηρεσίες / Γραφεία / Ανεξάρτητες Υπηρεσίες, προτίθενται να θεσπίσουν νέα νομοθετήματα. Το περιεχόμενο του Οδηγού Διαβούλευσης εγκρίθηκε από το Υπουργικό Συμβούλιο στη συνεδρία του με ημερομηνία 8/7/2009.

ΜΕΡΟΣ II

*Ανάγκη Διαβούλευσης -
Βελτίωση Ρυθμιστικού
Πλαισίου*

Η όλη διαδικασία της Διαβούλευσης είναι στενά συνυφασμένη με τις αρχές που διέπουν τη Βελτίωση του Ρυθμιστικού Πλαισίου (“Better Regulation”). Η Βελτίωση του Ρυθμιστικού Πλαισίου αποτελεί ένα πλαίσιο πολιτικής που έχει ως αποτέλεσμα την καλύτερη διακυβέρνηση, τον εκσυγχρονισμό και την αποτελεσματική λειτουργία του κράτους. Προωθεί τη μείωση της γραφειοκρατίας, την απλοποίηση της νομοθεσίας, τη διαφάνεια στη λήψη αποφάσεων και την εμπέδωση δημοκρατικών διαδικασιών.

Αναμένεται ότι ο Οδηγός θα αποτελέσει σημαντικό βοήθημα στη συμπλήρωση του τυποποιημένου Ερωτηματολογίου, (βλέπε Παράρτημα II και ιστοσελίδα Υπουργείου Οικονομικών, <http://www.mof.gov.cy>, εικονίδιο «Βελτίωση Ρυθμιστικού Πλαισίου»), το οποίο η Κυβέρνηση υιοθέτησε ως ένα απλοποιημένο πλαίσιο Ανάλυσης του Αντίκτυπου (Impact Assessment) για νέες νομοθετικές προτάσεις που ετοιμάζονται από τα Υπουργεία.

Το Ερωτηματολόγιο, επισυνάπτεται σε κάθε προσχέδιο νομοσχεδίου/προσχέδιο κανονισμού/προσχεδίου οδηγίας, που υποβάλλεται στη Νομική Υπηρεσία για νομοτεχνικό έλεγχο και στη συνέχεια στο Υπουργικό Συμβούλιο και στη Βουλή των Αντιπροσώπων για έγκριση και ψήφισμα. Η διαδικασία αυτή, τέθηκε σε ισχύ από τις 24/10/2007, με την εγκύκλιο του Γενικού Διευθυντή του Υπουργείου Οικονομικών, με αριθμό φακέλου 04.02.005.24/04.02.001.12, και επικυρώθηκε με την εγκύκλιο του Γενικού Εισαγγελέα της Δημοκρατίας, με αριθμό φακέλου Γ.Ε 71/84/3 και ημερομηνία 19/11/2007.

Επισημαίνεται ότι ένα από τα βασικά στοιχεία που αναφέρονται στο Ερωτηματολόγιο είναι και η διεξαγωγή δημόσιου διαλόγου με όλους τους άμεσα εμπλεκόμενους φορείς. Ο Οδηγός αυτός ετοιμάστηκε με στόχο να παρέχει κατευθυντήριες γραμμές ως προς τη διεξαγωγή του δημόσιου διαλόγου. Σκοπός του Οδηγού αποτελεί η συστηματικοποίηση και ο ορθολογισμός των διαφόρων πρακτικών διεξαγωγής της Διαβούλευσης, έτσι ώστε να διασφαλίζεται η αποτελεσματικότητα του δημόσιου διαλόγου.

ΜΕΡΟΣ ΙΙΙ

*Εξαιρέσεις
από τη Διαδικασία
της Διαβούλευσης*

Από τη διαδικασία της Διαβούλευσης εξαιρούνται νομοθετήματα τα οποία έχουν σχέση με:

- α. τον ετήσιο προϋπολογισμό και τη χρηματοδότηση του Δημοσίου,
- β. την άμεση εφαρμογή Κανονισμών της Ε.Ε.,¹
- γ. τον Ποινικό Κώδικα,
- δ. τους φόρους κατανάλωσης,
- ε. την υιοθέτηση μέτρων σε περίπτωση οικονομικής κρίσης, σε περιπτώσεις έκτακτης ανάγκης, π.χ. σε περιπτώσεις ανώτερης βίας, φυσικών καταστροφών κ.τ.λ., όπως επίσης και θεμάτων επείγουσας φύσεως που άπτονται της υγείας και ασφάλειας των πολιτών,
- στ. την αμυντική θωράκιση και την Εθνική Φρουρά,
- ζ. τις εξωτερικές σχέσεις της Δημοκρατίας για θέματα εθνικών συμφερόντων π.χ. συνεργασίας της Δημοκρατίας για θέματα αποκλειστικής οικονομικής ζώνης και έρευνας και διάσωσης.

Η εξαιρέση νομοθετημάτων από τη διαδικασία της Διαβούλευσης δεν αναιρεί την ανάγκη συμπλήρωσης του Ερωτηματολογίου Ανάλυσης του Αντίκτυπου. Εξαιρούνται μόνο τα νομοθετήματα που αναφέρονται:

- α. στον ετήσιο προϋπολογισμό και τη χρηματοδότηση του Δημοσίου,
- β. στην άμεση εφαρμογή Κανονισμών της Ε.Ε.,
- γ. στην αμυντική θωράκιση και την Εθνική Φρουρά,
- δ. στις εξωτερικές σχέσεις της Δημοκρατίας για θέματα εθνικών συμφερόντων π.χ. συνεργασίας της Δημοκρατίας για θέματα αποκλειστικής οικονομικής ζώνης και έρευνας και διάσωσης,
- ε. στα Σχέδια Υψηρεσίας.

Στις περιπτώσεις μη συμπλήρωσης του Ερωτηματολογίου Ανάλυσης του Αντίκτυπου, πρέπει να υποβάλλονται αναλυτικά στη Νομική Υπηρεσία, οι λόγοι της ανάγκης θέσπισης του νομοθετήματος και όχι απλή επίκληση της ανάγκης του δημόσιου συμφέροντος, όταν το νομοθέτημα αποστέλλεται για νομοτεχνική επεξεργασία.

¹ Νοείται ότι στην περίπτωση που το περιεχόμενο του Κανονισμού δίνει την ευχέρεια στο Κράτος Μέλος να νομοθετεί, ο παρών Οδηγός εφαρμόζεται.

ΜΕΡΟΣ IV

Εφαρμογή Οδηγού Διαβούλευσης

Ο Οδηγός αποτελείται από τα ακόλουθα πέντε (5) συνολικά Κεφάλαια στα οποία κωδικοποιούνται / τυποποιούνται οι απαραίτητες ενέργειες για τη διεξαγωγή μιας επιτυχούς Διαβούλευσης:

Κεφάλαιο 1: Δημόσια Διαβούλευση

Αναλύονται τα είδη της Διαβούλευσης που διεξάγεται μεταξύ των κρατικών υπηρεσιών και των κοινωνικών εταίρων, στα πλαίσια του δημόσιου διάλογου για τη θέσπιση ενός νέου νομοθετήματος ή / και την τροποποίηση / βελτίωση υφιστάμενου νομοθετήματος.

Κεφάλαιο 2: Εντοπισμός, Προσέγγιση και Συμμετοχή των Εμπλεκόμενων Φορέων

Αναφέρεται στον εντοπισμό και στην πρόσκληση των ενδιαφερόμενων φορέων για συμμετοχή στη διαδικασία.

Κεφάλαιο 3: Δημοσίευση, Εγγραφα Διαβούλευσης

Εστιάζεται στον καταρτισμό και την αποστολή των απαραίτητων εγγράφων προς όλους τους εμπλεκόμενους φορείς.

Κεφάλαιο 4: Γραπτή Επικοινωνία και Αξιολόγηση Συνεισφορών

Επεξηγεί τα χρονοδιαγράμματα της γραπτής επικοινωνίας, τους τρόπους αποστολής των συνεισφορών και την αξιολόγησή τους.

Κεφάλαιο 5: Εσωτερική Αξιολόγηση της Διαβούλευσης

Αναφέρεται στην αξιολόγηση της διαδικασίας της Διαβούλευσης η οποία διενεργείται τόσο από το αρμόδιο Υπουργείο όσο και από την Κεντρική Ειδική Μονάδα – (Κ.Ε.Μ.) για τη Βελτίωση του Ρυθμιστικού Πλαισίου που έχει συσταθεί στο Υπουργείο Οικονομικών .

Δημόσια Διαβούλευση

Η Δημόσια Διαβούλευση είναι μια συνεχής διαδικασία δημόσιου διαλόγου. Συστήνεται να αρχίζει από τα αρχικά στάδια της ετοιμασίας ενός νέου νομοθετήματος. Διαχωρίζεται στην Άτυπη Διαβούλευση και στην Επίσημη Διαβούλευση.

Η Δημόσια Διαβούλευση έχει ως στόχο

- την ενημέρωση των εμπλεκόμενων φορέων έτσι ώστε να μπορούν να σχηματίσουν πλήρη εικόνα σε ότι αφορά τις πρόνοιες του υπό εξέταση νομοθετήματος.
- την παροχή δυνατότητας στους εμπλεκόμενους φορείς να εκφράσουν τις απόψεις και εισηγήσεις τους για το υπό εξέταση νομοθέτημα.

(α) Άτυπη Διαβούλευση

Η Άτυπη Διαβούλευση είναι το στάδιο στο οποίο θα γίνει μια πρώτη ανταλλαγή απόψεων και μια πρώτη εκτίμηση των αντιδράσεων των επηρεαζόμενων φορέων. Αναλόγως του αποτελέσματος, δύναται να αποφασιστεί όπως η διαδικασία ολοκληρωθεί σε αυτό το στάδιο, χωρίς να κριθεί αναγκαία η διεξαγωγή Επίσημης Διαβούλευσης.

Λόγω της ευελιξίας που παρουσιάζει η διαδικασία της Άτυπης Διαβούλευσης προτρέπονται τα Υπουργεία / Τμήματα / Υπηρεσίες όπως την εφαρμόζουν, χωρίς να χρειάζεται η προσφυγή στη διαδικασία της Επίσημης Διαβούλευσης.

Νοείται βεβαίως ότι, αν ένα Υπουργείο / Τμήμα / Υπηρεσία κρίνει ότι λόγω του θέματος του υπό επεξεργασία νομοθετήματος χρειάζεται οπωσδήποτε η διεξαγωγή Επίσημης Διαβούλευσης, μπορεί να προσφύγει σε αυτή χωρίς τη διεξαγωγή Άτυπης Διαβούλευσης.

Χαρακτηριστικά της Άτυπης Διαβούλευσης

- Διεξάγεται στα αρχικά στάδια της ετοιμασίας ενός νομοθετήματος.
- Αποτελεί μια σύντομη και ευέλικτη διαδικασία, όπου αν κατά τη διεξαγωγή της επικρατήσει ομοφωνία τότε η όλη διαδικασία ολοκληρώνεται σε αυτό το στάδιο και δε χρειάζεται η πραγματοποίηση της Επίσημης Διαβούλευσης.
- Δε χρειάζεται να δοθεί δημοσιότητα.
- Δεν είναι απαραίτητη η παροχή επίσημων εγγράφων στους εμπλεκόμενους φορείς.
- Δίνονται απαντήσεις σε όλα τα ερωτήματα και απόψεις που εκφράστηκαν από τους εμπλεκόμενους φορείς.
- Όλες οι απόψεις των εμπλεκόμενων φορέων, αφού ακουστούν, περιλαμβάνονται σε ένα γραπτό κείμενο, το οποίο θα επισυνάπτεται στο τυποποιημένο Ερωτηματολόγιο Ανάλυσης του Αντίκτυπου.
- Η όλη διαδικασία μεταξύ του αρμόδιου Υπουργείου / Τμήματος / Υπηρεσίας και των εμπλεκόμενων φορέων πρέπει να ολοκληρώνεται όχι αργότερα από 4 εβδομάδες.
- Καταγράφονται τα πεπραγμένα.

(β) Επίσημη Διαβούλευση

Με την επιφύλαξη που περιλαμβάνεται στην παράγραφο (α) Άτυπη Διαβούλευση, η Επίσημη Διαβούλευση διεξάγεται, στις πλείστες των περιπτώσεων, μεταξύ του αρμόδιου Υπουργείου / Τμήματος / Υπηρεσίας που προωθεί το νέο νομοθέτημα και των εμπλεκόμενων φορέων που επηρεάζονται από την εφαρμογή και την υλοποίηση του όταν έχει προηγουμένως ολοκληρωθεί η Άτυπη Διαβούλευση και το αποτέλεσμα της δεν έχει οδηγήσει σε συμφωνία μεταξύ των εμπλεκόμενων φορέων και του αρμόδιου Υπουργείου.

Χαρακτηριστικά της Επίσημης Διαβούλευσης

- Διεξάγεται στα αρχικά στάδια της ετοιμασίας του νέου νομοθετήματος.
- Απαιτείται όπως δοθεί η αναγκαία δημοσιότητα.
- Παρέχεται όλο το αναγκαίο ενημερωτικό υλικό στους εμπλεκόμενους φορείς.

- Διεξάγεται γραπτή επικοινωνία μεταξύ του αρμόδιου Υπουργείου και των εμπλεκόμενων φορέων, χρονικής διάρκειας **τουλάχιστον 4 εβδομάδων**,² η οποία μπορεί να:
 - παρατείνεται στις περιπτώσεις όπου υπάρχουν περίπλοκα θέματα συζήτησης, για χρονική περίοδο που να μην υπερβαίνει συνολικά τις 8 εβδομάδες,
 - είναι μικρότερη από τη χρονική διάρκεια των **4 εβδομάδων**, όταν κριθεί ότι το όλο θέμα είναι εξαιρετικά επείγον.
- Καθορίζονται συγκεκριμένα χρονοδιαγράμματα για την αποστολή γραπτών εισηγήσεων και απόψεων για τα ερωτήματα που τίθενται στα ενημερωτικά έγγραφα.
- Ενημερώνονται όλοι οι επηρεαζόμενοι φορείς για την ανάλυση / επεξεργασία και αξιοποίηση των απόψεών τους.
- Καταγράφονται τα πεπραγμένα.

(γ) Πρόσθετα / Εναλλακτικά Εργαλεία Διαβούλευσης

Στην περίπτωση κατά την οποία η διεξαγωγή Επίσημης Διαβούλευσης μέσω της **γραπτής επικοινωνίας** δεν κατέληξε σε ουσιαστικό αποτέλεσμα, (λόγω μη ικανοποιητικής ανταπόκρισης των ενδιαφερόμενων φορέων) μπορούν να εφαρμοσθούν, οι ακόλουθοι εναλλακτικοί τρόποι Διαβούλευσης:³

- Συναντήσεις / Συσκέψεις
- Δημόσιες ακροάσεις
- Δημόσιες συναντήσεις
- Δημόσιες έρευνες
- Στοχευμένες ομάδες
- Συγκεντρώσεις / Εκδηλώσεις
- Ενημερωτικές Εκστρατείες
- Επιτροπές Εμπειρογνομόνων

² Νοείται ότι, οι πιο πάνω προθεσμίες θα παρατείνονται ανάλογα, στην περίπτωση που μεσολαβεί καλοκαιρινή περίοδος ή δημόσιες αργίες.

³ Νοείται ότι, ακόμη και σε περίπτωση επιτυχούς διεξαγωγής Επίσημης Διαβούλευσης, μπορούν να χρησιμοποιηθούν συμπληρωματικά ορισμένα από τα πρόσθετα εργαλεία διαβούλευσης αν αυτό κριθεί χρήσιμο από το αρμόδιο Υπουργείο / Τμήμα / Υπηρεσία (π.χ. συναντήσεις / συσκέψεις, ενημερωτική εκστρατεία, τεχνολογία / διαδίκτυο κ.α.).

- Έρευνες πολιτών – Έρευνες βασισμένες σε ερωτηματολόγιο
- Προσωπικές Συνεντεύξεις
- Παρατηρητήρια αγοράς
- Τεχνολογία πληροφόρησης (Διαδίκτυο)
- Ανοικτές παρουσιάσεις σε δημόσιους χώρους / εκθέσεις.

(δ) Ορισμός Λειτουργού Διαβούλευσης και Συντονιστή Διαβούλευσης

- Το κάθε Υπουργείο / Τμήμα / Υπηρεσία / Ανεξάρτητη Υπηρεσία, καλείται όπως ορίσει λειτουργό υπεύθυνο για τη διαβούλευση, ανάλογα με το θέμα του υπό συζήτηση νομοθετήματος, ο οποίος θα είναι αρμόδιος για την υλοποίηση των απαραίτητων ενεργειών που απορρέουν από τις κατευθυντήριες γραμμές του Οδηγού. Λειτουργοί Διαβούλευσης συστήνεται να είναι οι λειτουργοί, οι οποίοι επεξεργάζονται / ετοιμάζουν το κάθε νομοθέτημα.
- Οι Λειτουργοί Διαβούλευσης, που έχουν την ευθύνη για τη διεκπεραίωση της Διαβούλευσης, είναι αρμόδιοι για:
 - τον εντοπισμό όλων των εμπλεκόμενων φορέων που θα λάβουν μέρος στη διαδικασία της Διαβούλευσης,
 - τη διευθέτηση όλων των συναντήσεων, την ετοιμασία και την αποστολή του ενημερωτικού υλικού (όπου αυτό χρειάζεται),
 - τον καθορισμό χρονοδιαγραμμάτων, στην περίπτωση διεξαγωγής της Επίσημης Διαβούλευσης, και παρακολούθησης τήρησής τους,
 - τη λήψη των συνεισφορών από τους εμπλεκόμενους φορείς,
 - την επεξεργασία, ανάλυση και αξιοποίηση των συνεισφορών,
 - την καταγραφή και τήρηση πεπραγμένων (αυτό θα γίνεται τόσο στην Άτυπη όσο και στην Επίσημη Διαβούλευση).
- Το γενικό συντονισμό των Λειτουργών Διαβούλευσης θα έχει ο Συντονιστής (Coordinator) σε κάθε Υπουργείο, ο οποίος θα λαμβάνει γνώση και γενικά θα έχει μια γενική εικόνα για τις Διαβουλεύσεις που διεξάγονται στο Υπουργείο, στα Τμήματα και Υπηρεσίες του οικείου Υπουργείου.

Νοείται ότι, κάθε Λειτουργός Διαβούλευσης θα έχει την ευθύνη να ενημερώνει το Συντονιστή τόσο για την έναρξη όσο και για την ολοκλήρωση της Διαβούλευσης, με συνοπτική αναφορά για τα αποτελέσματά της.

Νοείται περαιτέρω ότι, ο ορισμός Συντονιστή σε κάθε Υπουργείο δεν απαλλάσσει τους Λειτουργούς Διαβούλευσης από την υποχρέωση όπως, καθ' όλη τη διάρκεια της Διαβούλευσης, όταν αυτή διεξάγεται από Τμήμα / Υπηρεσία, να εμπλέκουν άμεσα και την αρμόδια επιτελική διεύθυνση του Υπουργείου.

- Ο Συντονιστής θα παρέχει οποιαδήποτε βοήθεια και υποστήριξη στους λειτουργούς διαβούλευσης. Συστήνεται όπως Συντονιστής οριστεί ο λειτουργός, ο οποίος έχει οριστεί ως Λειτουργός Σύνδεσμος “Liaison Officer” σε κάθε Υπουργείο στα πλαίσια της εφαρμογής του Εθνικού Προγράμματος Δράσης για τη Βελτίωση του Ρυθμιστικού Πλαισίου.

(ε) Ερωτηματολόγιο Ανάλυσης του Αντίκτυπου

Με την ολοκλήρωση της Άτυπης Διαβούλευσης ή και της Επίσημης Διαβούλευσης, οι απόψεις και οι εισηγήσεις που εκφράστηκαν κωδικοποιούνται και επισυνάπτονται στο τυποποιημένο Ερωτηματολόγιο Ανάλυσης του Αντίκτυπου, (βλέπε ιστοσελίδα Υπουργείου Οικονομικών, <http://www.mof.gov.cy>, εικονίδιο «Βελτίωση Ρυθμιστικού Πλαισίου»), το οποίο συμπληρώνεται σε όλες τις περιπτώσεις εκτός από αυτές που αναφέρονται ρητά στο Μέρος III του Οδηγού «Εξαιρέσεις από τη Διαδικασία Διαβούλευσης» (σελίδα 19) .

Στο Ερωτηματολόγιο Ανάλυσης του Αντίκτυπου (παράγραφος 2, «Δημόσιος Διάλογος με τους άμεσα εμπλεκόμενους φορείς – Κοινωνική συμμετοχή») θα πρέπει να αποτυπώνεται η διαδικασία που ακολουθήθηκε για το δημόσιο διάλογο. Στις περιπτώσεις που η διαδικασία αυτή δεν ακολουθήθηκε θα πρέπει να δίνεται η κατάλληλη αιτιολόγηση.

Εντοπισμός, Προσέγγιση και Συμμετοχή των Εμπλεκόμενων Φορέων

Ο εντοπισμός και η επικοινωνία με όλους τους εμπλεκόμενους φορείς αποτελεί το ουσιαστικότερο κομμάτι της Δημόσιας Διαβούλευσης. Θα πρέπει να γίνεται στα αρχικά στάδια της ετοιμασίας ενός νέου νομοθετήματος. Θα πρέπει να καταβάλλεται προσπάθεια ανάπτυξης εμπιστοσύνης προς την όλη διαδικασία.

Για καλύτερο εντοπισμό των εμπλεκόμενων φορέων, θα ήταν χρήσιμο να ακολουθούνται οι ακόλουθες αρχές:

- Ενθάρρυνση για ενεργό συμμετοχή όλων των οργανωμένων φορέων που επηρεάζονται από την υπό εξέταση νομοθετική πρωτοβουλία και εμπλοκή όλων των αρμόδιων υπηρεσιών που θα υλοποιήσουν το νέο νομοθέτημα.⁴
- Προσέγγιση των ευάλωτων ομάδων του πληθυσμού (συνταξιούχοι, ανάπηροι,⁵ κ.τ.λ.) και εξεύρεση προσβάσιμων τρόπων εμπλοκής τους στη διαδικασία.
- Ενθάρρυνση της συμμετοχής και των οργανωμένων συνόλων, που πιθανόν να μην επηρεάζονται άμεσα από το νομοθέτημα.
- Αποφυγή διακρίσεων, στην πρόσκληση οργανωμένων συνόλων (λ.χ. θρήσκευμα, καταγωγή, κ.τ.λ.).

⁴ Νοείται ότι, στην περίπτωση που υπάρχουν Σώματα τα οποία ήδη ακολουθούν διαδικασίες διεξαγωγής δημόσιου διαλόγου, τότε οι διαδικασίες αυτές διαμορφώνονται, όπου χρειάζεται, ανάλογα με τις οδηγίες που δίνονται στον Οδηγό Διαβούλευσης.

⁵ Με βάση τις πρόνοιες σχετικής νομοθεσίας, τα ανάπηρα άτομα πρέπει να καλούνται σε δημόσιο διάλογο, κατά την εξέταση θεμάτων που τους αφορούν.

- Αποστολή στα ενδιαφερόμενα μέρη γραπτής πρόσκλησης συμμετοχής, τουλάχιστο **2 εβδομάδες** πριν από την έναρξη της Διαβούλευσης.
- Σε περίπτωση θετικής ανταπόκρισης, υποδεικνύεται ο καταρτισμός καταλόγου με τα πλήρη στοιχεία (όνομα, διεύθυνση, τηλέφωνο, ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, κ.τ.λ.) των αντιπροσώπων που θα εκπροσωπούν τους εμπλεκόμενους φορείς, σε όλα τα στάδια της Διαβούλευσης, ο οποίος θα επισυνάπτεται στα έγγραφα της Διαβούλευσης. Συστήνεται όπως, τα άτομα αυτά, είναι τα ίδια που θα συμμετέχουν σε όλα τα στάδια της Διαβούλευσης.

Δημοσίευση - Έγγραφα Διαβούλευσης

Κατά τη διάρκεια της Δημόσιας Διαβούλευσης, το αρμόδιο Υπουργείο / Τμήμα / Υπηρεσία θα πρέπει να παρέχει προς τους εμπλεκόμενους φορείς, όλες τις αναγκαίες πληροφορίες οι οποίες σχετίζονται με το υπό συζήτηση νομοθέτημα.

Σε ότι αφορά τα έγγραφα της Διαβούλευσης, είναι χρήσιμο να ακολουθούνται οι πιο κάτω αρχές:

- Διάθεση των εγγράφων σε όλους τους εμπλεκόμενους φορείς τόσο σε έντυπη όσο και σε ηλεκτρονική μορφή. Συστήνεται όπως τα έγγραφα της Διαβούλευσης δημοσιεύονται στις ιστοσελίδες των Υπουργείων που αφορά η διαδικασία της Διαβούλευσης, ούτως ώστε να υπάρχει γρήγορη και εύκολη πρόσβαση από όλους τους εμπλεκόμενους φορείς.
- Διάθεση των εγγράφων από την αρχή της Διαβούλευσης έτσι ώστε, να μπορούν να χρησιμοποιηθούν ως υπόβαθρο της συζήτησης που θα διεξαχθεί για την καλύτερη προετοιμασία των εμπλεκόμενων φορέων.
- Η διατύπωση των εγγράφων να είναι σε απλή και κατανοητή γλώσσα, έτσι ώστε το περιεχόμενό τους, να είναι κατανοητό από όλους τους εμπλεκόμενους φορείς.
- Στην περίπτωση κατά την οποία υπάρχουν πολύπλοκα θέματα, θα πρέπει να επεξηγούνται με την όσο δυνατό χρήση απλής ορολογίας.
- Η χρήση τεχνικής ορολογίας, να γίνεται μόνο εκεί όπου απαιτείται, με την παράλληλη χρήση γλωσσάριου.

- Τα έγγραφα είναι χρήσιμο να συνοδεύονται από:
 - συνοπτικό επεξηγηματικό καλυπτικό σημείωμα (καλό είναι να μη ξεπερνά τις 2 σελίδες), το οποίο θα συνοψίζει τα κύρια σημεία του υπό συζήτηση θέματος.
 - ερωτηματολόγιο στο οποίο θα παρουσιάζονται τα ερωτήματα, με τα οποία το αρμόδιο Υπουργείο θα ζητά τις απόψεις των εμπλεκόμενων φορέων.
Τα ερωτήματα να είναι:
 - απλά, σύντομα και συγκεκριμένα,
 - καθοδηγητικά, και να έχουν λογική αλληλουχία,
 - σχετικά με το νομοθέτημα και να οδηγούν τους εμπλεκόμενους φορείς στην ουσία του υπό εξέταση νομοθετήματος.
- Τα ερωτήματα, δύνανται να διαχωρίζονται σε κλειστού και ανοικτού τύπου:
 - Κλειστού τύπου ερωτήματα:** Οι επηρεαζόμενοι φορείς, μπορούν να απαντούν σε ερωτήματα πολλαπλής επιλογής, τα οποία καλύπτουν όλο το φάσμα των υπαλλακτικών απαντήσεων (λ.χ. απαντήσεις σε ιεραρχική κλίμακα, βαθμός ικανοποίησης, κ.τ.λ.).
 - Ανοικτού τύπου ερωτήματα:** Οι επηρεαζόμενοι φορείς μπορούν να εκφέρουν ελεύθερα τις απόψεις τους στα ερωτήματα τα οποία περιλαμβάνονται στο ερωτηματολόγιο.
- Το ερωτηματολόγιο να παρέχει όλες τις αναγκαίες διευκρινίσεις ως προς τον τρόπο συμπλήρωσής του.

Γραπτή Επικοινωνία και Αξιολόγηση Συνεισφορών

Τα επηρεαζόμενα μέρη που θα συμμετέχουν στη διαδικασία της Διαβούλευσης θα πρέπει μέσα στο καθορισμένο χρονικό διάστημα να μελετήσουν τα έγγραφα και να αποστείλουν γραπτώς τη συνεισφορά τους.

Σε ότι αφορά τη γραπτή επικοινωνία και την αξιολόγηση των συνεισφορών, να ακολουθούνται οι ακόλουθες αρχές:

Γραπτή επικοινωνία

- Καθορισμός χρονοδιαγράμματος αποστολής των συνεισφορών από τους επηρεαζόμενους φορείς. Η χρονική διάρκεια της γραπτής επικοινωνίας για την αποστολή των συνεισφορών να διαρκεί το μέγιστο **4 εβδομάδες**.⁶
- Η διάρκεια της γραπτής επικοινωνίας ενδέχεται να παρατείνεται στις περιπτώσεις όπου υπάρχουν περίπλοκα ζητήματα, για χρονική περίοδο που να μην υπερβαίνει συνολικά τις 8 εβδομάδες.

Τρόποι αποστολής των απόψεων των εμπλεκόμενων φορέων

- Οι επηρεαζόμενοι φορείς, να αποστέλλουν τις απόψεις τους στο αρμόδιο Υπουργείο / Τμήμα / Υπηρεσία ηλεκτρονικά ή γραπτώς, εντός των χρονοδιαγραμμάτων που έχουν συμφωνηθεί. **Συστήνεται η αποστολή των ερωτηματολογίων / επισηγήσεων / απόψεων με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο.**

⁶ Νοείται ότι, οι πιο πάνω προθεσμίες θα παρατείνονται ανάλογα στην περίπτωση που μεσολαβεί καλοκαιρινή περίοδος ή δημόσιες αργίες.

- Στην περίπτωση κατά την οποία δεν είναι εφικτή η ηλεκτρονική αποστολή των συνεισφορών, κρίνεται απαραίτητο να εξευρεθούν εναλλακτικοί τρόποι γρήγορης και αποτελεσματικής αποστολής της συνεισφοράς (π.χ. με συστημένο ταχυδρομείο, δια χειρός, κ.τ.λ.).

Αξιολόγηση Συνεισφορών

- Οι συνεισφορές των εμπλεκόμενων φορέων, είναι χρήσιμες και αξιοποιήσιμες, εάν εστιάζονται στα ερωτήματα τα οποία τίθενται κατά τη διάρκεια της Διαβούλευσης. Το αρμόδιο Υπουργείο / Τμήμα / Υπηρεσία έχει υποχρέωση όπως προβαίνει στην ετοιμασία σύνοψης των συνεισφορών.
- Η ανάλυση / κωδικοποίηση να γίνεται προσεκτικά και διεξοδικά. Θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η τεκμηρίωση των απόψεων / εισηγήσεων των εμπλεκόμενων φορέων.
- Η σύνοψη να παρέχει ανάλυση των απαντήσεων στα ερωτήματα τα οποία τέθηκαν στα έγγραφα της Διαβούλευσης. Χρειάζεται να παρέχεται επεξήγηση και ενημέρωση ως προς τις αλλαγές που προτείνονται με βάση τις συνεισφορές που ληφθήκαν.
- Η σύνοψη να περιλαμβάνει και τα επόμενα στάδια για την τελική διαμόρφωση του νομοθετήματος.
- Οι συνεισφορές ή και η σύνοψη των συνεισφορών να καταχωρούνται στην ιστοσελίδα του αρμόδιου Υπουργείου / Τμήματος / Υπηρεσίας, όχι αργότερα από περίοδο **2 εβδομάδων** από τη λήξη της γραπτής επικοινωνίας.
- Να καταβάλλεται κάθε δυνατή προσπάθεια για αποστολή των απόψεων σε όλους τους εμπλεκόμενους φορείς (όπως για παράδειγμα δια χειρός ή με το ταχυδρομείο), οι οποίοι δεν έχουν τη δυνατότητα ηλεκτρονικής πρόσβασης στις συνεισφορές.

- Μέσα από τη δημοσίευση των συνεισφορών, τα αρμόδια Υπουργεία /Τμήματα / Υπηρεσίες θα πληροφορούν τα εμπλεκόμενα μέρη για τα πρόσθετα συμπεράσματα τα οποία έχουν εξαχθεί μέσα από τη Διαβούλευση.

Ευχαριστίες

- Μετά το πέρας της Διαβούλευσης τα αρμόδια Υπουργεία /Τμήματα /Υπηρεσίες, προτρέπονται, να ευχαριστούν τους εμπλεκόμενους φορείς για τη συνεισφορά τους κατά τη διάρκεια της Διαβούλευσης. Για το σκοπό αυτό συστήνεται η αποστολή ευχαριστήριων επιστολών ή η διοργάνωση άτυπων εκδηλώσεων.

Εσωτερική Αξιολόγηση Διαβούλευσης

Οι αρμόδιες κρατικές υπηρεσίες προτρέπονται να προβαίνουν στην αξιολόγηση των διαβουλεύσεων που διεξάγονται κάθε χρόνο. Μέσα από την αξιολόγηση μπορούν να προκύψουν και καλές πρακτικές οι οποίες μπορούν να εφαρμοσθούν και από τα άλλα Υπουργεία.

Η αξιολόγηση της Διαβούλευσης μπορεί να αποτελέσει ουσιώδες εργαλείο για μελλοντικές διαβουλεύσεις που θα διεξάγει το αρμόδιο Υπουργείο και παράλληλα θα αποτελεί καλή πρακτική για τα υπόλοιπα Υπουργεία.

Οι Λειτουργοί Διαβούλευσης των Υπουργείων / Τμημάτων / Υπηρεσιών, θα πρέπει να ενημερώνουν σε ετήσια βάση το Συντονιστή του αρμόδιου Υπουργείου για:

- τον αριθμό και την ανταπόκριση στη λήψη συνεισφοράς από τα εμπλεκόμενα μέρη,
- την αποτελεσματικότητα της Διαβούλευσης, σε ότι αφορά τα μέσα και τα εργαλεία που χρησιμοποιήθηκαν στην όλη διαδικασία,
- τον τρόπο που η Διαβούλευση βοήθησε στη διασαφήνιση της πολιτικής που επιδίωκε το νομοθέτημα που συζητήθηκε, και πως επηρέασε την τελική λήψη της πολιτικής απόφασης,
- την αιτιολόγηση τυχόν αποκλίσεων που παρατηρήθηκαν σε κάποιες διαβουλεύσεις, σε σχέση με τις κατευθυντήριες γραμμές που αναφέρονται στον Οδηγό.

Ο Συντονιστής του κάθε Υπουργείου θα ετοιμάζει σε ετήσια βάση, Έκθεση για τις διαβουλεύσεις που πραγματοποίησε το οικείο Υπουργείο, την οποία θα υποβάλει στην Κεντρική Ειδική Μονάδα – (Κ.Ε.Μ.).

Η Κ.Ε.Μ. θα προβαίνει σε συνολική αξιολόγηση των διαβουλεύσεων που πραγματοποιούνται κάθε έτος, και θα την περιλαμβάνει στην Έκθεση Προόδου της Κ.Ε.Μ. που υποβάλλεται επίσης στο Υπουργικό Συμβούλιο.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Δεκάλογος Καλών Πρακτικών

Με βάση τις εμπειρίες άλλων χωρών και τις εισηγήσεις λειτουργιών της Δημόσιας Υπηρεσίας που ασχολούνται με το θέμα της Διαβούλευσης, εντοπίστηκαν οι πιο κάτω χρήσιμες πρακτικές. Ευελπιστούμε, ότι ο Δεκάλογος Καλών Πρακτικών θα αποτελεί χρήσιμο εργαλείο κατά τη διάρκεια διεξαγωγής της Διαβούλευσης.

1. Έναρξη της διαδικασίας δημόσιας διαβούλευσης με τη λήψη πολιτικής απόφασης για θέσπιση νομοθετήματος.
2. Εμφάνιση εικονιδίου με την ονομασία «Δημόσια Διαβούλευση», στην ιστοσελίδα του κάθε Υπουργείου / Τμήματος / Υπηρεσίας, όπου θα υπάρχουν συγκεντρωμένα όλα τα στοιχεία που αφορούν την υπό εξέλιξη Διαβούλευση.
3. Εμφάνιση στην ιστοσελίδα του Υπουργείου / Τμήματος / Υπηρεσίας κάτω από το εικονίδιο «Δημόσια Διαβούλευση», των στοιχείων του λειτουργού που είναι υπεύθυνος για τη διαδικασία διαβούλευσης

ηλέφωνο
φαξ
ηλεκτρονικό ταχυδρομείο
4. Δημιουργία ξεχωριστής ηλεκτρονικής διεύθυνσης (π.χ. subject of consultation @.....gov.cy) μόνο για σκοπούς δημόσιας διαβούλευσης, για καλύτερη παρακολούθηση των απαντήσεων.
5. Χρήση στο μεγαλύτερο δυνατό βαθμό ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.

6. Τα ερωτηματολόγια (κεφάλαιο 4, σελ. 43) πρέπει να βρίσκονται στην ιστοσελίδα, να συμπληρώνονται και να αποστέλλονται «on line» ή ηλεκτρονικά ή ταχυδρομικά.
7. Όλα τα έγγραφα που δίνονται στους εμπλεκόμενους φορείς πρέπει να είναι σύντομα, γραμμένα σε απλή και κατανοητή γλώσσα, και να αποφεύγεται, όπου τούτο είναι δυνατό η χρήση τεχνικής ορολογίας.
8. Παράθεση σύντομης περίληψης του υπό συζήτηση νομοθετήματος, η οποία να περιλαμβάνει:
 - i. το σκοπό της δημόσιας διαβούλευσης,
 - ii. τις επιλογές πολιτικής που θα συζητηθούν,
 - iii. τις ομάδες που πιθανόν να επηρεαστούν,
 - iv. άλλες πηγές για περαιτέρω πληροφόρηση, όπως για παράδειγμα καλές πρακτικές από άλλες χώρες.
9. Συμπληρωματική χρήση των εναλλακτικών εργαλείων δημόσιας διαβούλευσης ακόμα και στην περίπτωση επιτυχημένης Διαβούλευσης μέσω της γραπτής επικοινωνίας (κεφάλαιο 1, παρ.(γ), σελ. 29).
10. Δημιουργία καταλόγου σε κάθε Υπουργείο / Τμήμα / Υπηρεσία, με τους εμπλεκόμενους φορείς, αφού στις πλείστες των περιπτώσεων είναι πάντα οι ίδιοι. Αυτό θα διευκολύνει τη δουλειά του λειτουργού που είναι υπεύθυνος για τη διαδικασία διαβούλευσης και θα αποφευχθεί το ενδεχόμενο να ξεχαστεί κάποιος φορέας.

*Ερωτηματολόγιο Ανάλυσης του Αντίκτυπου σε όλες τις προτεινόμενες νομοθεσίες**

(<http://www.mof.gov.cy>, εικονίδιο «Βελτίωση Ρυθμιστικού Πλαισίου»)

* Συμπεριλαμβάνει νομοσχέδια και προσχέδια κανονισμών και διαταγμάτων.

Για σκοπούς συμπλήρωσης του Ερωτηματολογίου πρέπει να ακολουθείται ο Οδηγός Διαβούλευσης και όλες οι πληροφορίες οι οποίες συλλέγονται κατά τα στάδια του δημόσιου διαλόγου πρέπει να αξιοποιούνται κατά τη συμπλήρωσή του.

ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ

ΕΝΑΡΜΟΝΙΣΤΙΚΗ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑ

ΝΑΙ **ΟΧΙ**

ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ

ΑΡΜΟΔΙΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΡΟΩΘΗΣΗΣ
και ΑΡΜΟΔΙΟ ΤΜΗΜΑ / ΥΠΗΡΕΣΙΑ / ΓΡΑΦΕΙΟ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΗΣ ΠΡΟΤΕΙ-
ΝΟΜΕΝΗΣ ΝΟΜΟΘΕΣΙΑΣ

1. Χαρακτηριστικά και αναγκαιότητα της προτεινόμενης νομοθεσίας

1.1 Η προτεινόμενη νομοθεσία:

	Nai	Όχι
• Είναι νέα νομοθεσία:	☐	☐
Αν ναι, προσδιορίστε από πού πηγάζει:		
• Εναρμονιστική με το κοινοτικό δίκαιο	☐	
• Κύρωση διεθνής σύμβασης	☐	
• Ρύθμιση θέματος σε εθνικό επίπεδο	☐	
• Καταργεί υφιστάμενη νομοθεσία	☐	☐
• Τροποποιεί υφιστάμενη νομοθεσία	☐	☐
• Αντικαθιστά υφιστάμενη νομοθεσία	☐	☐
• Κωδικοποιεί	☐	☐

Προσδιορίστε τις διατάξεις που τροποποιούνται/αντικαθίστανται, καταργούνται ή κωδικοποιούνται:¹

1.2 Ποιά ανάγκη προτίθεται να καλύψει ή ποιά πρόβλημα επιχειρεί να αντιμετωπίσει η προτεινόμενη νομοθεσία; (περιγραφή / ανάλυση της ανάγκης / προβλήματος).

1.3 Ποιά είναι η προηγούμενη εθνική ή / και διεθνής πρακτική για την αντιμετώπιση της συγκεκριμένης ανάγκης / προβλήματος;

1.4 Εξετάσατε το ενδεχόμενο της μη υιοθέτησης νομοθετικής ρύθμισης (non-regulatory option) ή άλλους πιθανούς τρόπους αντιμετώπισης του θέματος; Εάν ναι, εξηγήστε.²

1.5 Γιατί προτιμήθηκε η αντιμετώπιση του θέματος με την προώθηση της προτεινόμενης νομοθεσίας;

1.6 Πότε πρέπει η προτεινόμενη νομοθεσία να τεθεί σε ισχύ;³

¹ Σε περίπτωση εναρμονιστικής με το κοινοτικό δίκαιο νομοθεσίας πρέπει να υποβάλλεται συγκριτικός πίνακας με την υφιστάμενη νομοθεσία της Κύπρου και να φαίνεται η έκταση που αυτή επηρεάζεται ή τροποποιείται από την προτεινόμενη νομοθεσία.

² Σε περίπτωση εναρμονιστικής με το κοινοτικό δίκαιο νομοθεσίας να δίνονται λεπτομέρειες για δυνατότητα διαφοροποίησης ή παρέκκλισης από το κεκτημένο ή ευχέρεια για οποιαδήποτε μεταβατική ρύθμιση.

³ Η απάντηση στο ερώτημα είναι στενά συσφασμένη με το ερώτημα 3.1.1.2. Σε περίπτωση εναρμονιστικής με το κοινοτικό δίκαιο νομοθεσίας, πρέπει να δίνεται δέσμευση ότι, κατά την ημερομηνία εφαρμογής της προτεινόμενης νομοθεσίας η Δημοκρατία θα έχει τις δυνατότητες για εφαρμογή ή να επισημανθούν τυχόν προβλήματα.

1.7 Ποιά είναι τα χρονικά περιθώρια για δημοσίευση της προτεινόμενης νομοθεσίας στην Επίσημη Εφημερίδα της Δημοκρατίας;

2. Δημόσιος Διάλογος με τους άμεσα εμπλεκόμενους φορείς – Κοινωνική συμμετοχή

2.1 Συμμετοχή στο δημόσιο διάλογο

2.1.1 Έχει προηγηθεί δημόσιος διάλογος κατά τη διάρκεια της σύνταξης της προτεινόμενης νομοθεσίας με:

	Ναι	Όχι
• Άλλα εμπλεκόμενα υπουργεία / υπηρεσίες / τμήματα ⁴	☐	☐
• Εμπλεκόμενοι φορείς ⁵	☐	☐

Αν η απάντηση είναι όχι, εξηγήστε τους λόγους:

2.1.2 Ποιά άλλα υπουργεία / υπηρεσίες / τμήματα έχουν κληθεί να συμμετάσχουν στο δημόσιο διάλογο;

2.1.3 Ποιοί εκπρόσωποι των κοινωνικών / οικονομικών / περιβαλλοντικών ή άλλων ομάδων του πληθυσμού ή της κοινωνίας γενικότερα, κλήθηκαν στο δημόσιο διάλογο;

⁴ Δέστε, σελ. 35 του Κεφαλαίου 2 του Οδηγού Διαβούλευσης.

⁵ Δέστε, σελ. 35 του Κεφαλαίου 2 του Οδηγού Διαβούλευσης.

2.2 Διεξαγωγή Δημοσίου Διαλόγου

2.2.1 Έχει πραγματοποιηθεί ΑΤΥΠΗ ή ΕΠΙΣΗΜΗ διαβούλευση ή και οι δύο μορφές.⁶

Παρακαλώ δικαιολογείστε.

2.2.2 Πόσος χρόνος απαιτήθηκε για το δημόσιο διάλογο;

2.2.3 Επισυνάψτε τις απόψεις των κρατικών υπηρεσιών και των εμπλεκόμενων φορέων που εκφράστηκαν κατά τη διάρκεια του δημόσιου διαλόγου, ως Παραρτήματα στο Ερωτηματολόγιο, σημειώνοντας ποιές από αυτές αξιοποιήθηκαν και ποιές όχι κατά την ετοιμασία του νομοθετήματος. Στις περιπτώσεις που δεν αξιοποιήθηκαν ή δε λήφθηκαν υπόψη συγκεκριμένες απόψεις / εισηγήσεις, θα πρέπει να δοθούν εξηγήσεις:⁷

1.	«Όνομα Εμπλεκόμενου Φορέα – Παράρτημα Αρ.»
2.	«Όνομα Εμπλεκόμενου Φορέα – Παράρτημα Αρ.»
3.	» » » »

2.2.4 Ολοκληρώθηκε η διαδικασία του δημόσιου διαλόγου, με τη σύμφωνη γνώμη όλων των εμπλεκόμενων φορέων;⁸

Ναι Όχι

⁶ Η απάντηση στο πιο πάνω ερώτημα πρέπει να συνάδει με το Κεφάλαιο 1, σελ. 25-29 και με τις εξαιρέσεις που περιέχονται στην σελ. 19 του Μέρους ΙΙΙ του Οδηγού Διαβούλευσης.

⁷ Η απάντηση στο πιο πάνω ερώτημα πρέπει να συνάδει με το Κεφάλαιο 1, σελ. 27 του Οδηγού Διαβούλευσης.

⁸ Η απάντηση στο πιο πάνω ερώτημα πρέπει να συνάδει με την ανάλυση και την αξιολόγηση των απόψεων των εμπλεκόμενων φορέων, η οποία ετοιμάζεται από το αρμόδιο Υπουργείο / Τμήμα. Στην ανάλυση λαμβάνεται υπόψη η τεκμηρίωση των απόψεων / εισηγήσεων των εμπλεκόμενων φορέων, Κεφάλαιο 4 σελ. 43-47 του Οδηγού Διαβούλευσης.

Αν όχι, εξηγήστε τους λόγους:

2.2.5 Χρησιμοποιήθηκαν εναλλακτικοί τρόποι διαβούλευσης; Αν ναι, εξηγήστε με ποιά κριτήρια επιλέχθηκαν οι συγκεκριμένοι τρόποι διαβούλευσης.⁹

3 Γενική ανάλυση οικονομικών, κοινωνικών και περιβαλλοντικών επιπτώσεων

3.1 Οικονομικές Επιπτώσεις

3.1.1 Οικονομικές επιπτώσεις στο δημόσιο τομέα

3.1.1.1 Ποιός είναι ο αντίκτυπος της προτεινόμενης νομοθεσίας στο δημόσιο τομέα (π.χ. ανάπτυξη της οικονομίας, πληθωρισμός, επενδύσεις, αλλαγή διαδικασιών, μηχανογράφηση, εισαγωγή νέων εντύπων, κ.τ.λ.).¹⁰

3.1.1.2 Η προτεινόμενη νομοθεσία θα επιφέρει αναδιοργάνωση στη Δημόσια Υπηρεσία; (π.χ. σύσταση νέου φορέα, υπηρεσίας, νομικού προσώπου, δικαστηρίου, αρχής, επιτροπής, συμβουλίου ή συμβουλευτικού οργάνου, κατάργηση υφιστάμενων θέσεων / δημιουργία νέων θέσεων, δημιουργία μηχανισμών εφαρμογής και ελέγχου της προτεινόμενης νομοθεσίας κ.τ.λ.)

Ναι Όχι Δ.Ε

Αν ναι, δώστε λεπτομέρειες:

⁹ Η απάντηση στο πιο πάνω ερώτημα πρέπει να συνάδει με το Κεφάλαιο 1 (παρ.γ), σελ. 29 του Οδηγού Διαβούλευσης.

¹⁰ Η απάντηση στο πιο πάνω ερώτημα πρέπει να συνάδει με το Κεφάλαιο 3 σελ. 39-41 του Οδηγού Διαβούλευσης, όπου μέσα από τα έγγραφα της Διαβούλευσης και τα ερωτηματολόγια που καταρτίζονται, πρέπει να προκύπτει και ο αντίκτυπος για το δημόσιο τομέα.

3.1.1.3 Από την προτεινόμενη νομοθεσία συνεπάγεται μείωση / αύξηση δημόσιων δαπανών (συμπεριλαμβανομένου του κόστους πληροφόρησης) ή μείωση / αύξηση των δημόσιων εσόδων, τόσο μεσοπρόθεσμα όσο και μακροπρόθεσμα;¹¹

Εξηγήστε συγκεκριμένα:

3.1.2 Οικονομικές επιπτώσεις για τις επιχειρήσεις

3.1.2.1 Η προτεινόμενη νομοθεσία αφορά μικρομεσαίες επιχειρήσεις¹² ή άλλες; Εξηγήστε.¹³

3.1.2.2 Ποιάς επαγγελματικής / οικονομικής δραστηριότητας επιχειρήσεις επηρεάζει η προτεινόμενη νομοθεσία;¹⁴

3.1.2.3 Η προτεινόμενη νομοθεσία οδηγεί σε χαμηλότερο ή ψηλότερο κόστος για τη δημιουργία νέας επιχείρησης; Εξηγήστε.¹⁵

¹¹ Η απάντηση στο πιο πάνω ερώτημα πρέπει να συνάδει με τις απαντήσεις των ερωτηματολογίων, που λαμβάνουν τα αρμόδια Υπουργεία, από τα υπόλοιπα εμπλεκόμενα Υπουργεία, Κεφάλαιο 3, σελ. 39-41 του Οδηγού Διαβούλευσης.

¹² Μικρομεσαίες επιχειρήσεις θεωρούνται αυτές που εργοδοτούν μέχρι και 250 υπαλλήλους και των οποίων ο ετήσιος κύκλος εργασιών δεν υπερβαίνει τα €50 εκ. ή το σύνολο του ετήσιου ισολογισμού τους δεν υπερβαίνει τα €43 εκ.

¹³ Η απάντηση στο πιο πάνω ερώτημα πρέπει να συνάδει με τις αρχές που περιέχονται στο Κεφάλαιο 2, σελ. 35-37 του Οδηγού Διαβούλευσης.

¹⁴ Η απάντηση στο πιο πάνω ερώτημα πρέπει να συνάδει με τις αρχές που περιέχονται στο Κεφάλαιο 2, σελ. 35-37 του Οδηγού Διαβούλευσης.

¹⁵ Η απάντηση στο πιο πάνω ερώτημα πρέπει να συνάδει με τις απόψεις που εκφράζουν οι εμπλεκόμενοι φορείς στα ερωτήματα του ερωτηματολογίου που περιέχονται στο Κεφάλαιο 3, σελ. 39-41 του Οδηγού Διαβούλευσης.

3.1.2.4 Η προτεινόμενη νομοθεσία έχει θετικές ή αρνητικές επιπτώσεις στο οικονομικό περιβάλλον των επιχειρήσεων, για τα ακόλουθα θέματα:¹⁶

	Θετικές	Αρνητικές	Δ.Ε.
• Στην ποιότητα των υπηρεσιών/αγαθών.	☐	☐	☐
• Στην καινοτομία.	☐	☐	☐
• Στην απλοποίηση των διαδικασιών.	☐	☐	☐
• Στις εισαγωγές.	☐	☐	☐
	Θετικές	Αρνητικές	Δ.Ε.
• Στις εξαγωγές.	☐	☐	☐
• Στην ελεύθερη διακίνηση αγαθών, υπηρεσιών, κεφαλαίου και ανθρώπινου δυναμικού.	☐	☐	☐
• Στην ανταγωνιστικότητα μεταξύ των επιχειρήσεων που βρίσκονται σε κράτη μέλη της Ε.Ε.	☐	☐	☐
• Στην ανταγωνιστικότητα μεταξύ των επιχειρήσεων που βρίσκονται σε κράτη εκτός Ε.Ε.	☐	☐	☐
• Στην πρόσβαση σε χρηματοδοτικά προγράμματα.	☐	☐	☐
• Στην προστασία Δικαιωμάτων Πνευματικής Ιδιοκτησίας (π.χ. διπλώματα Ευρεσιτεχνίας, εμπορικά σήματα, πνευματικά δικαιώματα).	☐	☐	☐
• Άλλο.	☐	☐	☐

¹⁶ Η απάντηση στο πιο πάνω ερώτημα πρέπει να συνάδει με τις απόψεις που εκφράζουν οι εμπλεκόμενοι φορείς στα ερωτήματα του ερωτηματολογίου που περιέχονται στο Κεφάλαιο 3, σελ. 39-41 του Οδηγού Διαβούλευσης.

3.1.2.5 Θα προκύψει οποιοδήποτε κόστος από την προτεινόμενη νομοθεσία για τις επιχειρήσεις;¹⁷

	Ναι	Όχι	Δ.Ε.
• Φόροι.	☐	☐	☐
• Διοικητικό πρόστιμο.	☐	☐	☐
• Ασφάλιστρα.	☐	☐	☐
• Τέλη.	☐	☐	☐
• Λειτουργικό κόστος.	☐	☐	☐
• Κόστος παραγωγής.	☐	☐	☐
• Άλλο.	☐	☐	☐

Αν ναι, αναφέρετε λεπτομέρειες:

3.2 Κοινωνικές Επιπτώσεις

3.2.1 Από την προτεινόμενη νομοθεσία, προκύπτουν συνέπειες για:¹⁸

	Θετικές	Αρνητικές	Δ.Ε.
• Την απασχόληση.	☐	☐	☐
• Τις συνθήκες εργασίας (π.χ. υγεία, ασφάλεια).	☐	☐	☐
• Συγκεκριμένες ομάδες επαγγελματιών. Παρακαλώ προσδιορίστε: _____	☐	☐	☐
• Την προστασία νεαρών ατόμων στο περιβάλλον εργασίας.	☐	☐	☐

¹⁷ Η απάντηση στο πιο πάνω ερώτημα πρέπει να συνάδει με τις απόψεις που εκφράζουν οι εμπλεκόμενοι φορείς στα ερωτήματα του ερωτηματολογίου που περιέχονται στο Κεφάλαιο 3, σελ. 39-41 του Οδηγού Διαβούλευσης.

¹⁸ Η απάντηση στο πιο πάνω ερώτημα πρέπει να συνάδει με τις απόψεις που εκφράζουν οι εμπλεκόμενοι φορείς στα ερωτήματα του ερωτηματολογίου που περιέχονται στο Κεφάλαιο 3, σελ. 39-41 του Οδηγού Διαβούλευσης.

	Θετικές	Αρνητικές	Δ.Ε.
• Την ισότητα των φύλων.	☐	☐	☐
• Τα δικαιώματα των καταναλωτών.	☐	☐	☐
• Την υγεία του πληθυσμού.	☐	☐	☐
• Τα ήθη και τις παραδόσεις της χώρας μας	☐	☐	☐
• Τους πολίτες τρίτων χωρών, τα παιδιά, τις γυναίκες, τους ανάπηρους, τους άνεργους, τους ηλικιωμένους, τις θρησκευτικές οργανώσεις, τις μειονότητες, τους αιτητές πολιτικού ασύλου κ.τ.λ.	☐	☐	☐
• Τη διαχείριση προσωπικών δεδομένων.	☐	☐	☐
• Άλλο _____	☐	☐	☐

Παρακαλώ όπως δώσετε λεπτομέρειες:

3.2.2 Επιπτώσεις στην εξυπηρέτηση του πολίτη και της επιχείρησης από τη βελτίωση του ρυθμιστικού πλαισίου.

3.2.2.1 Επιπτώσεις που θα προκύψουν από την προτεινόμενη νομοθεσία για την εξυπηρέτηση του πολίτη / επιχείρηση:¹⁹

	Θετικές	Αρνητικές	Δ.Ε.
• Περιορισμός στην υποβολή αριθμού απαιτούμενων Εγγράφων / εντύπων.	☐	☐	☐
• Αντικατάσταση της υποχρέωσης προσκόμισης δικαιολογητικών με την υποβολή υπεύθυνης δήλωσης.	☐	☐	☐
• Μείωση του χρόνου διεκπεραίωσης της εργασίας.	☐	☐	☐

¹⁹ Η απάντηση στο πιο πάνω ερώτημα πρέπει να συνάδει με τις απόψεις που εκφράζουν οι εμπλεκόμενοι φορείς στα ερωτήματα του ερωτηματολογίου που περιέχονται στο Κεφάλαιο 3, σελ. 39-41 του Οδηγού Διαβούλευσης.

• Αποκέντρωση εξουσίας προς άλλα διοικητικά επίπεδα.	☐	☐	☐
• Πληροφόρηση που λαμβάνει ο καταναλωτής.	☐	☐	☐
• Άλλο _____	☐	☐	☐

Παρακαλώ όπως δώσετε λεπτομέρειες:

3.3 Περιβαλλοντικές επιπτώσεις

3.3.1 Έχει γίνει μελέτη περιβαλλοντικών επιπτώσεων για την προτεινόμενη νομοθεσία;²⁰

Αν ναι, να επισυναφθεί, αν όχι, εξηγήστε:

3.3.2 Από την προτεινόμενη νομοθεσία, προκύπτουν συνέπειες για:²¹

	Θετικές	Αρνητικές	Δ.Ε.
• Την ποιότητα του περιβάλλοντος.	☐	☐	☐
• Τη διαχείριση των αποβλήτων.	☐	☐	☐
• Την προστασία της πανίδας και της χλωρίδας.	☐	☐	☐
• Τις εκπομπές επιβλαβών ατμοσφαιρικών ρύπων που έχουν επιπτώσεις στην ανθρώπινη υγεία στα κτήρια, ή στο περιβάλλον (μολυσμένο έδαφος, ποταμοί).	☐	☐	☐

²⁰ Η απάντηση στο πιο πάνω ερώτημα πρέπει να συνάδει με τις απόψεις που εκφράζουν οι εμπλεκόμενοι φορείς στα ερωτήματα του ερωτηματολογίου που περιέχονται στο Κεφάλαιο 3, σελ. 39-41 του Οδηγού Διαβούλευσης.

²¹ Η απάντηση στο πιο πάνω ερώτημα πρέπει να συνάδει με τις απόψεις που εκφράζουν οι εμπλεκόμενοι φορείς στα ερωτήματα του ερωτηματολογίου που περιέχονται στο Κεφάλαιο 3, σελ. 39-41 του Οδηγού Διαβούλευσης.

- Τις εκπομπές ουσιών που μειώνουν το όζον στην ατμόσφαιρα.
- Το πόσιμο νερό (φράγματα κ.τ.λ.).
- Την παραγωγή αποβλήτων (πώς τα απόβλητα, επεξεργάζονται ή ανακυκλώνονται).
- Την νχορύπανση.
- Άλλο _____

Παρακαλώ όπως δώσετε λεπτομέρειες:

Ημερομηνία Συμπλήρωσης Ερωτηματολογίου: _____

Στοιχεία λειτουργού υπεύθυνου για τη συμπλήρωση του ερωτηματολογίου:²²

Όνοματεπώνυμο: _____

Θέση: _____

Τηλέφωνο: _____

Φαξ: _____

Ηλεκτρονική Διεύθυνση: _____

²² Συστήνεται όπως η συμπλήρωση του Ερωτηματολογίου να γίνεται από το λειτουργό που είναι υπεύθυνος για τη διαβούλευση όπως αναφέρεται στον Οδηγό Διαβούλευσης, Κεφάλαιο 1(παρ. δ), σελ. 31-33.

Υπουργείο Οικονομικών

Κεντρική Ειδική Μονάδα για τη Βελτίωση του Ρυθμιστικού Πλαισίου
Γωνία Μιχαήλ Καραολή και Γρηγόρη Αυξεντίου
1439 Λευκωσία
www.mof.gov.cy

Πληροφορίες Επικοινωνίας

Ελπίδα Ηρακλέους, Διοικητικός Λειτουργός Α'
Τηλέφωνο: 22601194
Τηλεομοιότητα: 22602750
Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο: eheraclous@papd.mof.gov.cy

Ανδρέας Καραολής, Οικονομικός Λειτουργός
Τηλέφωνο: 22601125
Τηλεομοιότητα: 22602750
Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο: akaraolis@mof.gov.cy
